

Posudek na bakalářskou práci

Název: Čeští imigranti v Irsku

Autorka: Alžběta Grohmannová

Fakulta humanitních studií UK v Praze, 2015, 55 s.

Práce Alžběty Grohmannové se zabývá problematikou migrací. Svoji pozornost věnuje migrantům v Irsku, konkrétně v Dublinu. Kladla si otázku podoby a významu sociálních sítí migrantů ve vztahu k sociálnímu kapitálu, který tyto sítě potenciálně zprostředkovávají. Ptala tedy jednak na to, k čemu využívají čeští migranti v Dublinu sociální kapitál a jakou povahu ve vztahu k budované sociální síti má.

Svoji práci autorka adekvátně ukotvila v kontextové a teoretické literatuře. Věnovala se představení Irska jako imigrační země. Zvláště se pak zaměřila na představení české a slovenské migrační skupiny. V teoretických východiscích představila rámec svých úvah. Klíčovými koncepty se stal sociální kapitál a migrační sítě. Text, který napsala, je přehledný, kondenzovaný a vytyčuje klíčové osy autorčiných úvah.

Úkol interpretovat reflexi sociálních vztahů českých migrantů v Dublinu podle výše uváděného konceptu autorka založila na datech, která vytvořila při narativních a polostrukturovaných rozhovorech s 10 informátory. Nasazení, s nímž do výzkumu šla, bylo nemalé. Náklady spojené se získáním dat nevyplývaly jen z dotace času a vedení rozhovoru. Navíc autorka získala své informátory ke spolupráci bez pomoci gatekeepera, což svědčí o jejím nadání pro realizaci kvalitativního výzkumu.

Na základě vytvořených dat pak dospěla k těmto závěrům.

1. Sociální kapitál nebudují všichni informátoři – migranti stejně. Přesto převažuje tendence spojovat sociální kapitál s českou-slovenskou migrační sítí.
2. Zatímco sociální kapitál v prvním období pro migraci hrál velkou roli při etablování migrantů v cílové zemi (zajištění existence), v současnosti je sociální kapitál vnímán jako potenciál vytvářející životní komfort.
3. V reflexi informátorů totiž zaznívá apel na samostatnost. Sociální kapitál není klíčový pro zajištění existence, zde na významu získává kapitál lidský.
4. V tomto směru také informátoři reflektovali následné migranty. Recipročně i jim chtějí poskytnout vstupní pomoc, zároveň ale očekávají jejich osamostatnění.
5. Povaha sociálního kapitálu v rámci české migrační sítě se v průběhu doby měnila. Při navazování kontaktu s touto sítí lze uvažovat o typu sociálního kapitálu bridging. Posléze se ale mění v bonding. Přičemž v závěru autorka správně uvádí, že tato transformace se děje na základě toho, že české migrační síť má na základě sdílené etnicity v sobě potenciál bonding.
6. Zajímavé je, že informátoři málo reflektovali sociální sítě v rámci irské společnosti. Jen ti, kteří si za cíl vzali „kulturní“ učení (cílená snaha se v něčem zdokonalovat, profilovat se = škola, jazyk, hoby), tedy chtěli se programově integrovat do určitého segmentu irské společnosti (ne pouze zabezpečit existenci), se odkazují na sítě se sociálním kapitálem na úrovni bridging i bonding.
7. Další významný závěr je, že přestože o migrantech v Dublinu můžeme uvažovat jako o transnacionálních migrantech, nepřisuzují sociální síti v zemi původu příliš velký potenciál sociálního kapitálu. Jednak uvádějí že se sítě a tedy s nimi spojený sociální

kapitál zmenšil co do kvantity, na druhé straně se zvýšil co do kvality (zůstali lidé na něž se lze spolehnout). Z hlediska typu sociálního kapitálu se tedy jedná o bonding.

V souvislosti s těmito úvahami bych se chtěla proto autorky v rámci obhajoby zeptat, zda ve výzkumu byl někdo, kdo nespolehá na sociální kapitál země původu a v čem spočívá sociální kapitál české sociální sítě migrantů v Dublinu, co je tedy to, co jiné sítě nemohou jako zdroj existence nabídnout. Ptát bychom se mohli také na to, proč informátoři prakticky nezmiňovali žádný sociální kapitál typu linking, tedy proč nezmiňují jedince a organizace, jejichž vliv jim dokáže zjednat přístup ke zdrojům. Domnívám se však, že je to nejen otázka těžká, ale i podmíněná způsobem vedení rozhovoru.

Práce Alžběty Grohmanové je inspirativní svým založením i výzkumem. Tím byla ale zároveň náročná na zpracování. Z hlediska formulací by snesla zlepšení. Ujasnit by se měly i některé termíny a úvahy. Formální stránka práce je v přímé úměře k respektu ke gramatice textu. Nicméně akademické prostředí spíše tuto kreativní hru neocení. Lítost proto musím vyslovit i nad tím, že nebyly opraveny chyby, které jsem do textu zanesla a přiznat, že asi řada z nich byla vygenerována v důsledku mých komentářů v elektronické verzi textu. Kreativní je i způsob citování.

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji velmi dobře.